

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621205223
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2621205223.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci navrhovateľa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom B., C. XXX/XX, t. č. bytom D. X, E. XX, proti osobe povinnej platiť výživné F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom B., C. XXX/XX, zastúpená JUDr. Máriou Trylčovou, advokátka so sídlom Senica, J. Kráľa 738/12, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 7Pc/13//2021-203 zo dňa 18.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I., III. a V. výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Senica, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom určil vyživovaciu povinnosť F. G. H., nar. XX.XX.XXXX k navrhovateľovi sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 22.09.2021, ktoré je povinná platiť vždy do 15. toho ktorého mesiaca vopred do rúk navrhovateľa (I. výrok). Vo zvyšku návrh zamietol (II. výrok). Nedoplatok osoby povinnej platiť výživné na zročnom výživnom za čas od 22.09.2021 do 31.10.2022 v sume 1.330,- eur zaviazal povinnú osobu zaplatiť navrhovateľovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (III. výrok). Ďalej rozhodol, že trovy konania na súdnom poplatku znáša štát (IV. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V.).

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“) a dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu navrhovateľa, voči ktorému doteraz súdom výživné nebolo určené, pretože v konaní o rozvod rodičov navrhovateľa bol zverený navrhovateľ do osobnej starostlivosti matky a rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 9C/156/2005-39 zo dňa 28.11.2005 bol otec zaviazaný k vyživovacej povinnosti na v tom čase maloletého A. (navrhovateľa – poznámka odvolacieho súdu) sumou 3.000,- Sk mesačne. Mal za preukázané štúdium navrhovateľa na druhom stupni vysokej školy dennou formou a to v rámci magisterského študijného programu v odbore informatika, s čím sú spojené zvýšené náklady, pretože navrhovateľ absoljuje sústavnú prípravu na budúce povolanie a nie je schopný sa sám živiť, keď je čiastočne odkázaný na výživu aj svojich rodičov. Popri štúdiu vynaložením zvýšeného úsilia tiež navrhovateľ pracuje a čiastočne svoje náklady pokrýva sumou 660,- eur mesačne netto, pričom ak aj popri štúdiu brigádne pracuje, nespôsobuje to zánik vyživovacej povinnosti rodičov, pretože navrhovateľ týždenne pracuje len 20 hodín. Pri určení vyživovacej povinnosti súd musí prihliadnuť na výdavky osoby, v prospech ktorej má byť výživné určené, nemusí však prihliadnuť na výdavky vynakladané len podľa predstáv navrhovateľa, bez zohľadnenia jeho subjektívnych finančných možností, keď požaduje finančné prostriedky na vyššie výdavky od povinného rodiča. Je potrebné tiež vychádzať zo schopností

a majetkových pomerov osoby, ktorá má platiť výživné, pričom túto schopnosť na strane osoby povinnej platiť výživné (matky – poznámka odvolacieho súdu) mal za preukázané v sume 100,- eur mesačne, pretože táto osoba je zamestnaná s príjmom od zamestnávateľa vo výške 465,- eur mesačne, no napriek tomu uvádzala čistý príjem 650,- eur mesačne, pričom má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Pri takto určenom výživnom na jeden deň bude mať navrhovateľ od osoby povinnej platiť výživné sumu 3,33 eur (100,- eur : 30 dní), čo spolu so sumou 400,- eur mesačne od otca, rodinnými prídavkami a príjmom navrhovateľa z pracovnej činnosti vo výške 660,- eur bude postačujúce. Rozhodujúcim pre takýto záver okresného súdu sa stalo, že aj keď osoba povinná platiť výživné, hoci vysokoškolsky vzdelaná, má nízky príjem z pracovnej činnosti, nepodniká a ani nie je konateľkou žiadnej spoločnosti, je však manželkou prosperujúceho podnikateľa (výsledok hospodárenia firmy H., s. r. o. za účtovné obdobie roku 2021 vykázal vyšší plusový výsledok hospodárenia ako v roku 2020 o sumu 76.472,- eur (878.265,- eur mínus 801.793,- eur) sa má právo tiež podieľať na životnej úrovni svojho manžela, pričom navrhovateľ ako jej syn je odkázaný na výživu z jej strany a má právo sa podieľať na jej životnej úrovni. Pokiaľ osoba povinná platiť výživné tvrdila zdravotné problémy, ktoré bližšie nešpecifikovala, nepreukázala náklady na liečbu, okresný súd jej tvrdeniam uveril a podľa vlastného uváženia zohľadnil jej zhoršený zdravotný stav. Navrhovateľ sa stretáva s osobou povinnou platiť výživné zriedka, čo nie je výlučne jeho vinou, keďže opravdivý záujem o seba neprejavujú, čo prezentovali na pojednávaniach, pretože okrem výčitiek si nemali čo povedať. Pokiaľ osoba povinná platiť výživné poukazovala na platenie poistného navrhovateľovi, uvedené sa nezakladá na pravde, pretože podľa poistnej zmluvy je prvou poistenou táto osoba a navrhovateľ až druhou poistenou osobou s poistením oprávnenej osoby pre prípad úmrtia prvej poistenej osoby, pričom poistenie pretrváva a pri jeho ukončení dňa 19.09.2025 nie je isté, že navrhovateľovi táto osoba peniaze odovzdá. Neprijal argumentáciu osoby povinnej platiť výživné na zohľadnenie cestovania navrhovateľa zadarmo a tiež jeho vyššieho životného štýlu, pretože pri určení výživného sa neprihliada na výhody, ktoré má dieťa z verejných prostriedkov, napr. bezplatné vlaky a tiež zo súdnej praxe plynie (R 76/1968), že ojedinelý príjem dieťaťa z prípadnej brigády, ktoré sa inak štúdiom pripravuje na budúce povolanie, spravidla neovplyvňuje vyživovaciu povinnosť rodičov. Navyše navrhovateľ nežije finančne náročnejším spôsobom života ako tomu bolo v čase, keď mal zrejme dobre finančne situovanú priateľku, avšak určené výživné má vyššiu hodnotu a zodpovedá schopnostiam a možnostiam osoby povinnej platiť výživné. Tiež bude spravodlivé, aby táto osoba platila aspoň stanovené výživné, aké platí aj svojej plnoletej dcére A., čo síce považuje len za akúsi výpomoc, príspevok na štúdium, pretože rovnako ako navrhovateľ popri štúdiu na vysokej škole brigáduje. Vo zvyšku uplatneného nároku na výživné návrh zamietol, pretože nemá oporu v zistenom skutočnom stave veci. Odmietavý prístup navrhovateľa k osobe povinnej platiť výživné nevyhodnotil okresný súd výlučne ako vinu navrhovateľa, pretože ak ju napríklad neinformoval o prijatí na vysokú školu, bolo to zrejme preto, že ho od denného štúdia odhovárala a nesúhlasila s ním, čo mal za preukázané výpoveďou nielen navrhovateľa, ale tiež jeho otca a bývalého manžela osoby povinnej platiť výživné. Podľa názoru okresného súdu nie je pravdou, že navrhovateľ nemá osobu povinnú platiť výživné rád a jeho správanie v poslednom čase je len výsledkom vzdoru k nevhodne zvolenému jej prístupu, pretrvávajúci dlhšiu dobu. Navrhovateľ sa zrejme nie celkom dobre doteraz vysporiadal s rozchodom rodičov s tým, že sa osoba povinná platiť výživné – matka znovu vydala a má ďalšiu rodinu a svojím správaním k nej jej chce dať najavo svoje pocity, keďže je nepochybne citlivý človek, ale ona to bohužiaľ nepoznala a hlavne podľa situácie, ako si vyžadovala, ju neriešila a nerieši. Nie je len vecou navrhovateľa ako sa k tejto osobe správa, ale svoj podiel pochybení na jeho správaní má aj osoba povinná platiť výživné, keď každý z dvojice má svoju pravdu, ale chýba ochota a schopnosť plnohodnotne komunikovať s cieľom dopracovania sa ku konsenzu. Aktuálne keď táto osoba povinná platiť výživné od navrhovateľa požaduje odstahovanie sa z bytu a vrátenie kľúča, pretože priestory potrebuje pre maloletého syna A., pričom si neuvedomuje, že sa tým môžu zatvoriť posledné dvere, ktoré sa už nemusia vo vzťahu syna k nej nikdy otvoriť. V priebehu konania vyvstalo medzi navrhovateľom a osobou povinnou platiť výživné veľa nezodpovedaných otázok a krívd, ktoré však nie je povinnosťou súdu zodpovedať. Stanovil výživné vo výške 100,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t. j. 22.09.2021 a nedoplatok na výživnom od podania návrhu do 31.10.2022 v sume 1.330,- eur (za 9 dní mesiaca október 2021 = 30,- eur + 100,- eur krát 13 mesiacov) uložil osobe povinnej platiť výživné zaplatiť navrhovateľovi do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. O poplatkovej povinnosti rozhodol podľa § 4 ods. 1 písm. g) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, kde je od poplatku oslobodené konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvody odôvodňujúce potrebu rozhodnúť inak, napriek tomu, že nebol navrhovateľ v celom rozsahu úspešný, daná skutočnosť nie je dôvodom pre iné rozhodnutie o trovách konania, nakoľko civilné mimosporové konanie sa líši od sporového vychádzajúceho zo zásady úspechu v spore. Požiadavka osoby povinnej platiť výživné na náhradu trov konania je nenáležitou snahou vnieť do rozhodovania o náhrade trov konania prvky sporového konania, čo je v rozpore so zásadami, na ktorých je založené mimosporové konanie, kde platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP), tieto si znáša každý sám a nezistil dôvod na použitie výnimky na iný postup podľa § 53 až § 55 CMP. Zároveň poukázal v uvedenom smere na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave v porovnateľnej veci sp. zn. 26CoP/48/2022 zo dňa 08.09.2022.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala osoba povinná platiť výživné (ďalej aj „odvolateľka“) v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne do výroku I., III. a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v uvedených výrokoch zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne a žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov odvolacieho konania.

6. Podstatou odvolacích námietok odvolateľky boli nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci [§ 365 ods. 1 písm. f), h) CSP]. Predmetný rozsudok považovala odvolateľka za nesprávny, keď v odôvodnení prvoinštančný súd uviedol, že nevyhodnotil odmietaný prístup navrhovateľa k nej výlučne ako jeho chybu, avšak neuviedol, čo ho k danému zámeru viedlo, ide výlučne o úvahy nepodložené vykonaným dokazovaním, keďže predmetom dokazovania neboli psychologické aspekty vzťahu matky a syna, ktorý má 22 rokov, je dospelý a zodpovedný za svoje správanie, pričom obdobie vzdoru je ospravedlniteľné možno v období pubertálneho dospievania, čo má však svoje hranice. Nejde o ojedinelé správanie alebo zveličené, ide o dlhé roky trvajúce nevhodné správanie sa navrhovateľa voči všetkým členom v domácnosti a primárnej rodiny. Poukázala na navrhovateľom potvrdenie skutočnosti, že ju ako aj členov v domácnosti nezdraví, s nikým nekomunikuje, nevykonáva ani elementárne domáce práce, čo trvá minimálne od roku 2019, a to napriek tomu, že ho žiadala, aby pomohol v domácnosti, neplytval energiami a správal sa slušne. Navrhovateľ neuviedol jediný ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý by to nemal robiť a jeho tvrdenia o fyzickom a psychickom trestaní, či odopieraní prístupu k jedlu nijako nepreukázal. V konaní bolo preukázané, že v domácnosti sú voľne prístupné potraviny, navrhovateľ sa často v byte nachádza sám a môže si kedykoľvek čokoľvek zobrať. Byt upravili tak, aby každé dieťa, teda aj navrhovateľ, malo vlastnú izbu a súkromie, hoci ona s manželom vlastný priestor nemajú a spávajú v obývacej izbe. Z výsluchu jej manžela bolo preukázané, že navrhovateľ nikoho nezdraví, správa sa arogantne a nepomáha, v izbe má neporiadok, pričom jej nedovolí upratať a pravidlá nerešpektuje. Rovnako bolo z výsluchu svedkyne A. A. preukázané, že sa rovnako správa k nej ako aj k bratovi, dostali rovnakú výchovu, a že nebola svedkom psychického či fyzického násillia voči navrhovateľovi. Zhoršenie vzťahov z akýchkoľvek dôvodov na jej strane nebolo preukázané a rovnako ani z jej strany správanie v rozpore s mravnými a etickými pravidlami, čo je opak na strane navrhovateľa, ktorý ju nerešpektuje. Tiež poukázala na príjem navrhovateľa z pracovnej činnosti v sume 650,- eur ako aj na výživné od otca vo výške 400,- eur, pričom jej príjem ako administratívnej pracovníčky vo firme H., s. r. o. je 550,- eur mesačne, vlastní byt v BSM, v ktorom býva spoločne s manželom, navrhovateľom a ich spoločným synom A., dcérou A. a pokiaľ by navrhovateľovi platila výživné, by jeho mesačný príjem bol 1.150,- eur, ktorý celý neslúži výlučne len na jeho potreby a ona má na výživu sumu 450,- eur, z ktorej si má plniť vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére A. a k maloletému A. H.. Prvoinštančný súd nezohľadnil skutočnosť, že do 01.06.2022 poskytovala navrhovateľovi bezplatné bývanie a stravu, keď do daného dátumu býval v spoločnej domácnosti a až od 01.06.2022 sa z vlastnej vôle odsťahoval a býva v podnájme v D., pričom cez víkendy chodí do domácnosti, teda si k nemu plní vyživovaciu povinnosť poskytovaním vecného plnenia. Jej manžel je spoločníkom spoločnosti H. s. r. o., uzatvorenej pred uzavretím manželstva, teda patrí výlučne manželovi a nie je súčasťou masy BSM, pričom záver okresného súdu, že je manželkou prosperujúceho podnikateľa nie je správny, keďže manžel má vyživovaciu povinnosť len k nej a k spoločnému dieťaťu, avšak nie k navrhovateľovi, s ktorým nie je v žiadnom vzťahu, preto nie je dôvodný záver, že by manžel mal sprostredkovane prispievať na výživné navrhovateľa. Poukázala na svoju životnú úroveň a to bývanie v štandardnom 3-izbovom byte v B., pričom manžel trávi celé dni v práci, má nadštandardný pracovný čas a ona sa okrem administratívnej práce v manželovej firme venuje starostlivosti o domácnosť a maloletého A., nemajú ani jeden z nich nákladné záľuby alebo nákladný životný štýl, oblečenie kupujú v obchodných reťazcoch a dovolenku

raz ročne v Chorvátsku, na ktorej životnej úrovni sa podieľa aj maloletý A. a plnoletá A.. Navrhovateľ preferuje vyšší životný štandard, nakupuje značkové oblečenie, stravuje sa v reštauráciách, navštevuje Prahu, Brno, Košice a Pandorf a preukázal trávenie dovolenky v Tatra mountain resort a zahraničnú dovolenku v hodnote 1.165,- eur. Aktuálne je teda životný štandard navrhovateľa nepomerne vyšší ako jej a ostatných členov domácnosti. Mala za to, že bolo preukázané neúctivé správanie sa navrhovateľa k nej, odmietanie sa podieľať na chode domácnosti čo i len domácimi prácami, nerešpektovaním pravidiel spoluzitia, plytvaním energiami a rovnako sa správa aj k ostatným členom v domácnosti, takže priznanie výživného je v rozpore s dobrými mravmi. Príjem navrhovateľa určený len pre jeho potrebu je aj bez výživného z jej strany 1.050,- eur, pričom ona má príjem 650,- eur, z ktorého príjmu si plní vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom deťom.

7. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odvolateľky nesúhlasil s tvrdeniami uvedenými v odvolaní a mal za to, že prvoinštančný súd dostatočne nevyhodnotil jej všeobecný prístup voči nemu, všetky jeho odôvodnenia sú dokázateľné ostatnými členmi rodiny, ktorí sa spolu uchádzali o jeho výchovu v čase začiatku daného diania a tiež bolo dosvedčené mentálne, psychické, ale aj fyzické násilie zo strany odvolateľky, čo následne nevedlo jednému z dôvodov jeho odsťahovania sa k vtedajšej priateľke I. B., ale aj dočasnému presťahovaniu sa do D.. Výsluch svedkyne A. A. obsahoval krivé výpovede, pretože svedkyňa sa viackrát stretávala s odvolateľkou a jej právnu zástupkyňou krátko pred jej výsluchom, pričom jemu sa vyhýbala už viacero mesiacov. Odvolateľka si svoj štýl výchovy uvádzala ako súčasť „interných pravidiel“ čo je neakceptovateľné takto nazvať spôsob výchovy, pri ktorom je zahrnuté mentálne, psychické a fyzické násilie, do ktorého bolo zahrnuté bránenie voči základným hygienickým potrebám ako obmedzený prístup do kúpeľne a iné, čo je dokázateľné inými osobami, ktoré sa uchádzali o jeho výchovu, pričom výpoveď svedkyne A. bola zmanipulovaná, čo je taktiež dokázateľné inými osobami z rodiny. Odvolateľka sa dlhodobo o neho nezaujímal, o jeho potreby alebo aj zdravie, čo bolo preukázané výpoveďou otca a danú nenávisť a obmedzenie základných potrieb voči nemu začala keď navštevoval druhý stupeň základnej školy, ktoré všetky skutočnosti sú dokázateľné inými členmi rodiny. Dňa 25.04.2020 bol fyzicky napadnutý manželom odvolateľky, kvôli čomu musel byť ošetrovaný na ambulancii v Senici a následne absolvoval viacero vyšetrení v nemocnici v Skalici, pričom podal aj trestné oznámenie, po ktorom skutku už nebol viackrát fyzicky napadnutý. Dôvodom napadnutia bolo ponechanie zapnutého svetla v izbe kedy mal v ten čas školské vyučovanie, pričom odvolateľka s manželom chceli, aby zhasol a neplytval energiou (podotýkal, že v izbe nemal prístup k dennému svetlu). Potvrdil výživné od otca vo výške 400,- eur mesačne v určitej dobe na dva roky z dôvodu, že keď jeho sestra A. ukončila stredoškolské vzdelávanie a nepokračovala v štúdiu na vysokej škole, dva roky pracovala na trvalý pracovný pomer, v danom období jej ich otec J. A. poskytoval výživné vo vyššej výške celkovo o 200,- eur, čo bol dokázaný ich výpoveďami, preto za účelom rovnostrannej finančnej časti sa rozhodol z vlastnej vôle mu zvýšiť výživné v sume 200,- eur v obmedzenom období na dva roky (základná suma výživného + 200,- eur). Potvrdil dohodu o brigádnickej práci študenta s maximálnym mesačným príjmom vo výške 650,- eur pri naplnení maximálne 80 hodín mesačne, pričom pri zvýšenej školskej činnosti napr. v období zápočtov, skúšok či štátnic jeho počet hodín v práci je menší vzhľadom na vyššie vyťaženie na štúdium. Považoval za neakceptovateľné prihladenie na mesačný príjem matky a nie na jej životnú úroveň, keď má len formálne danú minimálnu mzdu z dôvodu nižších nákladov a dane zo mzdy, pričom bolo preukázané spoločné podnikanie s manželom K. H. v jeho firme, ktorá má ročne miliónové obraty a vo verejných dokumentoch na internete je možné nájsť jej reálnu pracovnú pozíciu „výkonný riaditeľ“. Za nepravdivú považoval výpoveď odvolateľky ohľadne jej práce administratívnej pracovníčky a zároveň poukázal na dôkazy ohľadne jej pracovnej pozície. Existuje teda obrovský nepomer voči nemu ohľadom nároku na rovnakú životnú úroveň k odvolateľke, pretože ak by si mal vypočítať príjem, tento by predstavoval 650,- eur (mzda) + 400,- eur (výživné od otca na dva roky), pričom podľa správnosti by otec platil výživné 200,- eur, ktoré je ale takisto väčšie ako bolo súdom určené, teda spolu by mal platiť iba 150,- eur = 1.050,- eur (800,- eur ak by otec dobrovoľne neprispieval viac), čo je neporovnateľná suma so životným štýlom odvolateľky. Poukázal na brigádnicú prácu, ktorá je radená ako prax pre jeho budúce povolanie, teda je to jeho dobrovoľná činnosť, bez ktorej by bol jeho mesačný príjem iba 150,- eur, ak by otec nenavýšoval výživné. Prvoinštančný súd nezohľadnil skutočnosť, že do 01.06.2022, kedy sa odsťahoval do podnájmu v D., viac ako dva roky nepretržite býval v byte vtedajšej priateľky, ktorej rodina mu poskytovala kompletnú starostlivosť, ktorá mu bola zanedbaná zo strany odvolateľky a v súčasnosti býva v podnájme v D., vôbec nechodí do domácnosti odvolateľky, keďže naposledy sa tam nachádzal po poslednom pojednávaní, kedy si zbalil zimné oblečenie, takže momentálne odvolateľka nemá žiadne výdavky voči nemu a taktiež si neplní žiadnu vyživovaciu povinnosť. Doteraz mu nebolo uhradené ani zročné výživné, avšak 06.12.2022 mu bola na účet poukázaná suma 400,- eur, ako výživné

za mesiace september až december, čo bolo uhradené až po jeho písomnej výzve zaslanej formou SMS. V čase keď mu bola základná starostlivosť hradená rodičmi vtedajšej priateľky, tak určitými čiastkami prispieval z financií z vlastných brigád, o čom dôkazy boli zahrnuté vo vystavených pokladničných blokoch, pričom okresný súd dostatočne neprihliadol na všetky z jeho strany spomenuté aspekty. Počas spolužitia s bývalou priateľkou si mohol dovoliť vyššiu životnú úroveň z dôvodu, že všetky základné potreby boli hradené jej rodičmi, teda mal viac ušetrené, ale momentálne je v inej situácii a z dôvodu nevhodného správania sa odvolateľky bol donútený sa odsťahovať do podnájmu v D., kde má mesačné náklady 350,- eur na nájom, 350,- na stravu, 7,- eur na internet, 11,- eur SIM karta, 44,- eur posilňovňa, 250,- eur kozmetika, oblečenie a iné potreby, čo spolu činí 1.000,- eur. Popieral tvrdenia odvolateľky o dovolenkách, nakoľko naďalej chodia do luxusných destinácií ako do Dominikánskej republiky lietadlom v biznis triede, ako aj neustále nakupovanie značkového oblečenia v množstve, ktoré nebolo možné v byte skladovať, ako aj rôzne značkové topánky a čižmy. Jeho štandard uvádzaný odvolateľkou bol v období, kedy mal minimálne náklady za rovnaký príjem, čiže obdobie jedného roku. Už od 16. rokov bol donútený si zarábať formou brigád, keďže odvolateľka mu znemožňovala základné potreby v domácnosti a bol donútený sa stravovať a žiť z vlastných príjmov, pričom odvolateľka mu poskytovala iba vlastnú izbu, mal zakázané sa pohybovať v iných častiach bytu, odstránila kľučku z okna jeho izby, aby nemohol mať čerstvý vzduch a neustále mu zatvárala dvere v izbe z dôvodu, že má zápach, znemožňovala mu štúdium tým, že vypínala internetové pripojenie a tiež mal zakazované vykonávať potrebu v kúpeľni, ktorú pred ním zamykala. Poukázal na naďalej pretrvávajúce neúctivé a dlhodobé správanie sa odvolateľky voči nemu, ktorá mu odmieta akokoľvek prispievať alebo pomáhať v momentálnej fáze jeho života, resp. už od 18. rokov, teda na preukázané jej správanie sa, nie je priznanie výživného v rozpore s dobrými mravmi. Jeho príjem 1.050,- eur je vďaka dobrovoľnému zvýšeniu výživného od otca, pretože inak by sa rovnal sume 800,- eur, z ktorého je náročné žiť bez finančnej pomoci zo strany odvolateľky, ktorá navyše vlastní rôzne pozemky a nehnuteľnosti, ktoré zamlčala a tiež jeho brat A. je vlastníkom bytu v B.. Taktiež sestre A. odvolateľka poskytla byt v D., v ktorom momentálne býva. Preto žiadal, aby prvoinštančným súdom určené výživné zo sumy 100,- eur bolo určené na sumu 500,- eur mesačne a tiež bol zohľadnený nedoplatok na výživnom.

8. Odvolateľka vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľa zotrvala na podanom odvolaní a popierala tvrdenia navrhovateľa uvedené vo vyjadrení ohľadne správania sa spôsobom ako uvádzal (mentálne, psychické alebo fyzické týranie). Od navrhovateľa počas zdieľania spoločnej domácnosti žiadala len to, aby drobnými prácami pomohol a dodržiaval základné zásady spolunažívania, nikdy od neho nežiadala nič, než aj od dcéry A. alebo syna A., čo však navrhovateľ nazýva týraním. Navrhovateľovi poskytla rovnaké podmienky ako ostatným deťom, mal v byte vlastnú izbu, plný prístup k jedlu, k hygienickým zariadeniam a k prostriedkom, bol v byte sám, keď bola s manželom v práci a brat v škole, žiadna miestnosť nebola zamknutá a nikto navrhovateľovi nezamedzoval prístup k potravinám. Musela navrhovateľa žiadať, aby neplytval energiami a po sebe zhasínal, pričom z vlastnej vôle nekomunikoval so žiadnym členom v domácnosti, pričom napriek uvedenému jeho správaniu sa voči nemu ani len slovné neohradila, vždy ho slušne požiadala, aby s niečím pomohol a keď odmietol tak sa stiahla. Za nepravdivé považovala jeho tvrdenia o odstránení kľučky, zatváraní dverí a nemožnosti vykonávať v byte potrebu. Ohľadne výsluchu A. A. popierala osobný alebo iný kontakt s ňou, pretože na pojednávaní sa stretli prvýkrát. Jej životná úroveň a manžela sa nevymyká normálu okrem pracovného času manžela, ktorý v práci strávi cca 12 hodín denne, odievajú sa v bežných reťazcoch, nemajú nákladné záľuby a v Dominikánskej republike boli na dovolenke, pričom išlo o dar od obchodného partnera, inak chodia na dovolenky do Chorvátska. Potvrdila vlastníctvo nehnuteľnosti v L., čo je záhradka užívaná rodičmi manžela, s ktorým vlastní byt patriaci do BSM. Byt v D. nie je v jej vlastníctve, ale vo vlastníctve firmy H. s. r. o. a bol financovaný úverom, nie je určený na bývanie. Poukázala na pracovnú pozíciu samostatného referenta uvedenú v pracovnej zmluve. V čase keď sa rozviedli bol v tom čase maloletý navrhovateľ a maloletá A. zverení do jej osobnej starostlivosti, o maloleté deti sa starala a ani jedno z detí neuprednostňovala, vyjadrovala im materinský cit a lásku, pričom považovala za správne, aby si deti vážili majetkové hodnoty, hoci navrhovateľ vyžadoval kupovanie značkového oblečenia, čo mu vysvetľovala nepotrebnosťou v jeho veku, keď ostatným členom rodiny nakupovala oblečenie v obchodných reťazcoch za bežné ceny. Tiež považovala za správne podieľanie sa na prácach v domácnosti všetkými členmi domácnosti, čo navrhovateľ odmietal a vyčítal nielen jej, ale viac jej manželovi, že mu nedoprajú dostatok peňazí. Kladné väzby medzi ňou a navrhovateľom sa narušili v roku 2019, pričom jej nie je známy dôvod, avšak chápala jeho vzdor v období puberty, ale v roku 2019 už bol dospelý a mentálne zrelý, pričom aktuálne je voči averzii k nej podporovaný biologickým otcom, ktorý si rieši svoje nenávisťné pocity pretrvávajúce od ich rozvodového konania. Nikdy nedala navrhovateľovi žiaden dôvod k odmietavému a neúctivému

správaní, tvrdeniami o údajnom týraní z jej strany sa snaží navrhovateľ navodiť dojem, že jeho správanie je ospravedliteľné, hoci ona sa takého správania nedopustila ani počas veku maloletosti či plnoletosti. Spoluzitíe s navrhovateľom v jednej v domácnosti pre jeho odmietanie pravidiel a ignorovanie ostatných členov v domácnosti bolo náročné najmä po psychickej stránke, pričom ak chcel sa mohol odsťahovať už skôr ako v roku 2022, či už k otcovi, alebo k starým rodičom, čo neučinil.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., III. a závislého výroku o trovách konania (výrok V.) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v odvolaní napadnutom I., III. a vo výroku o trovách konania (V. výrok) vecne správne, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiada so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo strán sporu na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odvolateľky v odvolaní.

12. Odvolateľka v odvolaní uvádzala odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ďalej poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. K odvolaciemu dôvodu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolací súd uvádza, že v tomto prípade ide tiež o vadu skutkovú, ktorá môže byť dôvodom odvolania. Ide o nesprávny postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, pričom súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Csp. Vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Nesprávne vyhodnotenie zákonnosti dôkazu tak založí vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd zistil riadne skutočný stav veci, vo veci vykonal potrebné dokazovanie a s jednotlivými dôkazmi, ktoré posúdil jednotlivo a tiež vo vzájomnej súvislosti sa riadne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré vyjadril v bode 25 až 26 ohľadne určenia výživného na navrhovateľa, a s ktorými sa odvolací súd plne stotožňuje.

15. Odvolací súd prijaté skutkové závery okresného súdu nepovažuje za svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti rozsudku.

16. Odvolateľka odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP odôvodnila tým, že súd prvej inštancie správanie navrhovateľa nevyhodnotil ako správanie v rozpore s dobrými mravmi, nezaoberal

sa skutočnosťou, že príjem navrhovateľa je vyšší ako jej príjem, neprihliadol na plnenie vyživovacej povinnosti poskytovaním bývania a stravy, nesprávne vyhodnotil majetkové pomery jej manžela vo vzťahu k vyživovacej povinnosti navrhovateľa a neposúdil životnú úroveň navrhovateľa.

17. S uvedenými odvolacími námietkami sa odvolací súd absolútne nestotožňuje, pretože v danom smere poukazuje na bod 25 odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorom posudzoval príjem navrhovateľa, vyhodnotil majetkové pomery odvolateľky, a rovnako posudzoval aj životnú úroveň navrhovateľa a tiež sa zaoberal otázkou posúdenia vzájomného vzťahu odvolateľky a navrhovateľa v uvedenom bode, keď nemal za preukázané, že odmietavý prístup navrhovateľa k odvolateľke je výlučne jeho vinou. Pokiaľ ide o posúdenie príjmu odvolateľky, aj odvolací súd dodáva že jej celkové majetkové pomery nezohľadňuje len príjem vykázaný zamestnávateľom, ale tieto majetkové pomery je potrebné posúdiť komplexne, teda aj z hľadiska príjmov ďalších spoločných osôb, medzi ktoré patrí aj manžel odvolateľky, u ktorého je navyše zamestnaná, nakoľko tento má k odvolateľke vyživovaciu povinnosť a príjem z podnikateľskej činnosti manžela je nepochybne príjmom patriacim do BSM, teda do celej domácnosti a ovplyvňuje tak nielen schopnosti a možnosti, ale aj životnú úroveň odvolateľky. Prvoinštančný súd sa správne vysporiadal aj s príjmom navrhovateľa titulom brigádnickej činnosti študenta, ktorý príjem nemožno považovať jednoznačne za relevantný a trvalý, keďže absoluuje prípravu na budúce povolanie vysokoškolským štúdiom dennou formou a brigádnicou činnosťou si síce privyrába a tak má možnosť získať príjem na zlepšenie svojej životnej úrovne, avšak nie je to príjem, ktorý je nutný nevyhnutne dosahovať. Rovnako nemožno prihliadnuť na plnenie si vyživovacej povinnosti odvolateľky k navrhovateľovi titulom bývania a stravy, ktorá skutočnosť je už navyše neopodstatnená, keďže navrhovateľ sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti od 01.06.2022 a keď navyše táto okolnosť počas spoluzitia bola sporná medzi účastníkmi konania, pretože navrhovateľ uvádzal odmietanie stravy, či prístup k potravinám, a tiež uvádzal zabezpečovanie týchto základných potrieb inými osobami a to počas vzťahu a bývania u bývalej priateľky. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou odvolateľky, že navrhovateľ má vyšší životný štandard, pretože je študentom vysokej školy, navyše v súčasnosti si sám zabezpečuje bývanie v podnájme, s čím má spojené náklady, tiež si musí zabezpečovať stravu a je teda odkázaný na výživu svojich rodičov do času, kým nebude schopný sa samostatne živiť, teda riadnym ukončením štúdia, pričom ako už bolo uvedené príležitostný príjem z brigád nemožno považovať za schopnosť navrhovateľa sa samostatne živiť.

18. V súvislosti s argumentom odvolateľky o nedôvodnosti priznania výživného navrhovateľovi z titulu rozporu s dobrými mravmi sa rovnako odvolací súd nestotožňuje a výsledkom komplexného vyhodnotenia skutkových okolností v prejednávanej veci tak prvoinštančným súdom ako aj po posúdení odvolacím súdom má za to, že vzťahy medzi navrhovateľom a odvolateľkou sú síce narušené avšak nebolo preukázané, že by to bolo výlučne vinou navrhovateľa a presné príčiny narušenia týchto vzťahov sa jednoznačne ustáliť nedalo, vzhľadom na rozporné tvrdenia účastníkov konania, ako aj vypočutých svedkov. Nemožno však uveriť tvrdeniu, že by daný postoj navrhovateľa bol bez akéhokoľvek podnetu zo strany odvolateľky či ďalších členov rodiny.

19. K odvolaciemu dôvodu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že ide o hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav nemožno použiť (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k CSP).

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Kritériá uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine predstavujú všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, t.j. s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, nárokom rodičov voči deťom na primeranú výživu, v zásade rovnakou životnou úrovňou manželov, nárokom rozvedeného manžela na primeranú výživu, nárokom nevydatej matky na primeranú úhradu jej výživy. Pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a príspevku na výživu rozvedeného manžela sa vyžaduje aj určitý stupeň odkázanosti oprávneného. Pri pluralite na strane povinných sa posudzuje vzájomný pomer zákonných hľadísk určovania výživného. Zákon pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Všeobecnou podmienkou možnosti priznať výživné je súlad s dobrými mravmi. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Pravidelne zisťovanými okolnosťami v konaní o výživnom na strane výdavkov sú pravidelné, ako aj nepravidelné náklady spojené s bývaním (nájomné, prevádzka bytu, domu), stravou, ošatením, zdravotným stavom, starostlivosťou o dieťa a domácnosť, inými vyživovacími povinnosťami, poisťovacími plneniami, sporením, pôžičkami, splátkovými platbami, daňovými plneniami, výdavkami na výkon povolania. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien, alebo subjektívny, napr. v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. V prípade, ak je povinný vedený ako nezamestnaný, avšak pracuje nelegálne, na takéto príjmy nemožno prihliadať, súd však môže posúdiť jeho celkovú majetkovú situáciu. Nesporný význam z hľadiska individualizácie výšky výživného má kritérium majetkových pomerov povinného. Umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samej osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné, inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov povinného. Majetkové pomery budú predmetom dokazovania a záleží aj na oprávnenom, aby poukázal na ich existenciu, pokiaľ má o nich vedomosť. Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutelných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Okolnosťou tvoriacou v súhrne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, náhrady škody). Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Zadĺženie povinného z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, resp. súvisia so zaobstaraním predmetov nadštandardnej hodnoty, z tohto hľadiska znamená, že na ne súd pri ustálení majetkových pomerov nebude prihliadať, navyše, v prípade kúpy takýchto vecí by sa majetkový stav nezmenil, povinnému by síce vznikli dlhy, majetok by sa však zhodnotil o kúpenú vec.

23. Podľa § 75 ods. 2 ZoR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

24. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, súd nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu.

25. Pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Okrem práva existujú aj iné systémy noriem, niektorým z nich takouto úpravou právo poskytuje ochranu tým, že im prepožičiava sankcie charakteristické pre systém práva. Nejde o akékoľvek normy, ale o všeobecne spoločensky uznávané pravidlá, prostredníctvom ktorých sa zavrhuje spoločensky nežiaduce javy. Vo všeobecnosti bývajú vyjadrené konštrukciou o "pocite sú náležitosti všetkých spravodlivo uvažujúcich ľudí". Pojem dobré mravy je ďalej časovo (plynutím času podlieha zmenám) a miestne podmienený.

26. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Čitateľnejšie budú rozpory spravidla v prípadoch výživného medzi manželmi (spôsobenie rozvratu, opustenie rodiny), resp. príspevku na výživu rozvedeného manžela. Ich existencia nie je vylúčená ani v prípade výživného medzi ostatnými príbuznými, v prípade vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom (ak výživné žiada rodič, ktorý v minulosti sám neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, dopustil sa trestnej činnosti voči dieťaťu), resp. plnoletých detí voči rodičom. Za rozpor s dobrými mravmi možno považovať aj prípad, ak by napríklad príjmové a majetkové pomery oprávneného (v prípadoch, keď nie je podmienkou odkázanosť oprávneného, napr. pri žalobe plnoletého dieťaťa voči rodičom) prevyšovali majetkové pomery povinného. Ako konanie v rozpore s dobrými mravmi by bolo možné posudzovať aj prípady, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek objektívnym možnostiam a svojim schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného. Príčiny vedúce k rozvratu manželstva ako jedno z hľadísk posudzovania dobrých mravov zákon upravil aj špeciálne pri podmienkach vzniku nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela. U maloletého dieťaťa, bez ohľadu na jeho konanie vo vzťahu k rodičovi (na rozdiel od českej úpravy), je posudzovanie dobrých mravov výslovne vylúčené. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť (napr. zníženie výživného) než výživné nepriznať.

27. Vzhľadom na charakter citovaného ustanovenia § 75 ods. 2 ZoR, ktoré patrí k právnym normám s neurčitou, abstraktnou hypotézou, je vždy úlohou súdu, aby podľa svojho uváženia, s ohľadom na okolnosti prípadu, sám túto hypotézu vymedzil. Otázka nemožnosti priznania výživného, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Vyriešením takto vysoko individuálnej otázky sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk postupujú totiž súdy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V tejto súvislosti je nutné doplniť, že vo všeobecnosti závery súdov pri posudzovaní otázky nemožnosti priznania výživného, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia, preto nie je možné precedenčne zaviazat' súdy ku konkrétnemu spôsobu rozhodovania pri existencii určitej okolnosti, keďže posúdenie rozporu s dobrými mravmi je vždy výsledkom posúdenia individuálnych skutkových okolností každej prejednávanej veci vo vzájomných súvislostiach. Každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady, i keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.09.2019, sp. zn. 7Cdo/298/2018, sp zn. 3 Cdo 226/2017, sp. zn. 7Cdo/298/2018).

28. V súvislosti s argumentom odvolateľky o nedôvodnosti priznania výživného pre rozpor s dobrými mravmi sa jednoznačne ustáliť nedalo pre rozporné výpovede účastníkov konania ako aj vypočutých svedkov, z ktorých nevyplývalo, že by daný postoj navrhovateľa k odvolateľke bol výsledkom výlučne jeho nevhodného správania bez pričinenia sa na tomto správaní aj zo strany odvolateľky, či jej manžela. V každom prípade ak narušenie vzťahov pretrvávalo už dlhšiu dobu, bolo na odvolateľke, aby riešila

danú situáciu, pretože je predsa matkou navrhovateľa, teda jeho najbližšou osobou, ktorá by mala mať citovú väzbu k dieťaťu a ako zrelá osoba sa aj snažiť vhodne vplyvať na svoje dieťa, aj keď už dospelé.

29. Odvolací súd po oboznámení sa s prejednanou vecou dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, na vec prejednanú aplikoval správne právne normy § 62, § 75, § 76 ZoR, ktoré aj správne vyložil, a preto je jeho odvolaním napadnuté rozhodnutie vecne správne.

30. V ďalšom odvolací súd dodáva, že i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

31. Preto odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutej časti I. výroku ako aj III. výroku, vrátane závislého výroku o trovách konania (V. výrok) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

32. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).